

[Niels Matthiasen.]

Disse former vil nu blive vedtaget med dette lovforslag. Det er en rammelov, som om 5 år skal revideres, ved hvilken lejlighed ændringer og forbedringer kan finde sted. Det afgørende er nu, at med denne lov er forholdet mellem samfund og teater for første gang i Danmark blevet kanaliseret.

Hvert folk bærer sin kulturarv videre fra slægtled til slægtled. I Danmark er en vældig inspiration og kunstnerisk rigdom udgået fra dramatikken og teatret. Fra Ludvig Holberg til Kjeld Abell, fra Jeppe på Bjerget til Anna Sophie Hedvig — de digtede dramatiske skikkelser var med til at forme os som folk. Men teatret bragte os også bud fra den verden, som lå udenfor, fra den klassiske oldtid til dagens drama, fra Euripides til Arnold Wesker, og det fik os til at betragte tingene som nye og ubrugte. Det er derfor, teatret har sin selvfølgelig plads som en væsentlig faktor i kulturudviklingen.

Loven om teatre, som nu skal vedtages, vil skabe grundlag og rammer for en opblomstring af teatret. Det er samfundets opgave at skabe rammerne. Det er digternes og kunstnernes opgave at udnytte dem.

Med disse bemærkninger kan jeg på mit partis vegne anbefale at stemme imod underændringsforslaget fra de uafhængige, at stemme for de af udvalget stillede eller tiltrådte ændringsforslag, at stemme for lovforslaget i dets ændrede skikkelse og endelig at stemme for forslaget til lov om ændringer i biografteaterloven, der knytter sig til det foreliggende forslag om teatre.

Harald Nielsen: Den ærede socialdemokratiske ordfører har nu omtalt de i betænkningen stillede ændringsforslag, og jeg skal ikke komme med nogen gentagelse heraf, da vi er enige i disse ændringsforslag.

Dog vil jeg gerne ligesom det ærede medlem hr. Niels Matthiasen gøre en bemærkning om lovforslagets § 16, der omhandler det rejsende teater. Formuleringen er her ændret i forhold til det oprindelige lovforslag, som vi behandlede i forrige folketingsamling, og vi har det samme ønske som det ærede medlem, nemlig at man giver paragraffen den formulering, den havde dengang. Det synes vi vil være det rigtigste, så enhver misforståelse kan undgås.

Den teaterlov, vi nu står i begreb med at gennemføre, tager ikke mindst sigte på at tilgodese provinsens teaterliv gennem de forbedrede vilkår, der gives landsdels-scenerne og det rejsende teater. Der har været tanker fremme om en statsdrevet turnéscene, som de har det i Norge og Sverige, et rigsteater, noget, som vi fra vor side altid har været modstandere af. Herhjemme har det jo vist sig, at de folkelige kulturelle organisationer har kunnet skabe rejsende teatre. Jeg tænker her ikke mindst på Dansk Folkescene, Arte og Andelsteatret, men også på de private selskaber, der har kunnet tilgodese provinsens behov for teatre. Det ville sikkert for de fleste synes urimeligt, hvis det, der her er bygget op, pludselig skulle udkonkurreres af et statsdrevet og statsprivilegeret turnéselskab. En monopolisering af teatervirksomheden vil ikke være et gode. Ikke mindst i kulturens verden gælder det vel, at den størst mulige frihed giver de bedste vækstbetingelser.

Det har vi naturligvis også haft i tankerne over for lovens bestemmelser om, at der kan ydes tilskud til et fællesorgan, der arbejder for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse og gennemførelse af teaterturneer. Også heri kunne ligge en spire til monopolisering af turnévirksomheden. Det er derfor med tilfredshed, jeg har set, at det samarbejdsorgan, som allerede er dannet under navnet Det danske Teater — altså dannet af Arte, Andelsteatret og Dansk Folkescene — har udformet sine vedtægter således, at det ikke afskærer andre turnerende private selskaber fra at få del i dette samarbejde, som jo først og fremmest går ud på at tilvejebringe en effektiv salgsorganisation og gennemføre en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af turneerne, så de ikke ligefrem falder over hinanden. Der er altså ikke tale om en sammensmeltning af 3 selskaber til et monopoliseret selskab med udelukkelse af alle andre. Teaterlivet vil, som den ærede ordfører for socialdemokratiet også gjorde opmærksom på, hvad det kunstneriske angår, være decentraliseret som hidtil, og man vil som hidtil kunne udfolde indbyrdes konkurrence på det kunstneriske felt, selv om man, hvad salgsapparatet og turnéplanlægningen angår, har et samarbejde, noget, der forhåbentlig vil vise sig at være til lige stor glæde for selskaberne og for publikum.